

Så blir du en god förebild

Den här utbildningen hjälper dig att bli en god förebild. Både din, den handledde och organisationens roll tydliggörs. Här erbjuds du kunskaper för att göra både intryck och avtryck i en persons utveckling!

Handledning är en pedagogisk process, där du vägleder en person som ska utvecklas i ett yrke. Genom god handledning kommer du själv att utöka dina kunskaper.

Dina chefer och HR är viktiga som stöd till dig. Men även dina kollegor ansvarar för att den du handleder trivs och blir en del av arbetsgemenskapen.

Handledarskapet sätter fingret på bland annat beteendet, tyst kunskap, företagskultur.

Genom att bli medveten om dig själv och arbetsplatsen lär du dig att sätta ord på dina kunskaper. Samspelet mellan dig och den handledda blir därmed enklare.

Att passa in i en föränderlig värld

Samhället förändras i snabb takt. Våldigt få kunde för 20 år sedan förutsäga hur vi skulle jobba idag. Denna utveckling kommer att fortsätta. Förmågan att uppdatera sina kunskaper i takt med samhällets förändring blir helt avgörande för att lyckas i ett yrke.

Handleda för lärdom

En person kan ha en bred kompetens, men sakna de kvalifikationer som krävs för jobbet. Här har du som handledare en viktig roll för att stödja den handleddes lärandeprocess. Detta innebär i praktiken att hen måste bli medveten om sina starka och svaga sidor för att utveckla sin egen kompetens.

Underbart är kort

Sju sekunder tar det att göra intryck i ett möte med en ny person. Du och den handledde har förstås längre tid på er

att fördjupa er relation. Men tidsramen för ert samarbete är ändå begränsad. Det viktigaste är att den handledde känner sig välkommen och att du är förberedd för uppgiften.

En del av gemenskapen

Varje organisation har sina egen företagskultur. Du behöver ta hänsyn till det i din handledning. Attityder och värderingar kan skilja mellan olika individer och delar i företaget. Ett aktivt arbete med en värdegrund där alla är delaktiga är en framgångsfaktor. Du behöver därför dels sätta ord på verksamhetens attityder, dels tydliggöra att diskriminering inte är tillåtet enligt lag. I handledarutbildningen finns olika stöddokument som du kan använda under hela processen.

Om själva utbildningen

Vi vet att du tycker det är kul att arbeta med nya människor, visar omtanke och är bra på att kommunicera. Denna utbildning underlättar och frigör tid från administration och förberedelser. Det gynnar både dig och den handledde. Med rätt förberedelser kommer du att hinna med! Du och den du handleder kommer även att kunna ge mycket tillbaka till arbetsplatsen.

Dina uppgifter består av att:

- Ta emot och introducera på arbetsplatsen.
- Beskriva arbetet, visa, instruera, öva.
- Planera och följa upp.
- Underlätta lärandet.
- Ta hänsyn till skydds- och säkerhetsfrågor.
- Dokumentera processen.

#1 – Utbildningens tre delar

Utbildningen består av tre delar

Handbok, webbutbildningar och workshops.

1. Handboken är ett praktiskt stöd i ditt dagliga arbete. Den underlättar din handledningsprocess och det finns material både för dig, HR och den handledde. Handboken innehåller checklistor, formulär och modeller. Välj de delar som passar din situation. Skriv gärna ut materialet om du använder pdf-filer. Sätt upp på väggen för bättre överblick eller bär med dig i en pärm. Handboken uppdateras hela tiden. Kompletterande innehåll och formulär finns på www.sobona.se/enklarevag.
2. Webbutbildningarna består av korta moduler. De innehåller bland annat ledarskap, språkutveckling, lärande, företagskultur och arbetsmiljö. Modulerna avslutas med

en enkel övning där du kan träna dina nya kunskaper.

Formulären som övningarna bygger på finns i handboken och som nedladdningsbara pdf-filer. Ta del av kunskaperna i egen takt; på dator, i mobil eller läsplatta. Du behöver en inloggningskod för att se dem på vår utbildningsplattform. Den får du av din HR-ansvariga eller Sobona.

3. Runt om i landet erbjuder vi workshops för dig som vill utvecklas i rollen som handledare. Här träffar du andra handledare, tränar dina kunskaper, diskuterar och byter erfarenheter, nätverkar och övar tillsammans med personer i liknande situationer. Du får stöd för din framtida utveckling i rollen som handledare.

#2 – Väx i rollen som handledare

Genom bra förberedelser lyfter du fram din yrkeskompetens på ett tydligare sätt. När du är trygg kommer även den du handleder att känna sig trygg. Genom handledarskapet

får du bättre personkännedom om dig själv och du lär dig nya saker. Du får nya infallsvinklar och utvecklas som medarbetare!

Källor

Dewey, John (2009). *Demokrati och utbildning*. Göteborg: Diadalos.

Ellström, P.-E. (1996). *Rutin och reflektion. I: P.-E. Ellström, B. Gustavsson & S. Larsson (Eds.), Livslångt lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Gustavsson, S. (2012). *Trepartssamtalet i APL. I Henning Loeb, I. & Korp, H. (red.) Lärare och lärande i yrkesprogram och introduktionsprogram*. Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 8, 17 sid.)

Håkansson, P. & Pettersson, L. (2014) *Yrkesutbildning på arbetsplats, ett institutionellt perspektiv*. I Panican, A. (red) *Yrkesutbildning för morgondagens ARBETSLIV*. Stockholm: Dialogos Förlag.

Hård af Segerstad, H, Klasson, A, Tibelius, U (2007) *Vuxenpedagogik- att iscensätta vuxnas lärande*. Polen: Studentlitteratur.

Höghi, R. (2009) *Yrkesutbildning mellan två kulturer*. I Hansson, T. red. *Didaktik för yrkeslärare*. Sid 101-119. Lund: Studentlitteratur.

Knowles, M., S., Holton III, E., F., Swanson, R., A. (2005). *The Adult Learner. The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development*. Sixth Edition. Woburn, MA: Butterworth-Heinemann.

Larsson, S, Olsson, L-E. (2006) *Om vuxnas studier*. Danmark: Studentlitteratur.

Lanté, E. (2010) *Efter bästa förmåga? En studie om kompetensutveckling i två organisationer och betydelsen av chefers och centrala aktörers kunskap om läroprocesser*. Masteruppsats: Stockholms universitet; pedagogiska institutionen.

Lantz-Andersson, A. & Säljö, R. (2014). *Lär-miljöer i omvandling - En yrkesroll i utveckling*. I Lantz-Andersson, A, & Säljö, R. (red.), *Lärare i den uppkopplade skolan*. Malmö: Gleerups.

Lundgren, U. P., Säljö, R. & Liberg, C. (red) (2010), *Lärande skola Bildning: Grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och kultur. (kap 19 s.511-536).

Lauder, H. Brown, P. Dillabough. J-A & Halsey, A.H. (Red.) (2006). *Education, Globalization and Social Change*. Oxford: Oxford University Press.

Lauvås, P. & Handal, G. (2001). *Handledning och praktisk yrksteori*. Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 5, 30 s.).

Nielsen, K. & Kvale, S. (red.) (2000). *Mästarlära: lärande som social praxis*. Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 1 och 13).

Partanen, Petri (2007). *Från Vygotskij till lärande samtal*. 1. uppl. Stockholm: Bonnier utbildning.

Säljö, R. (2008). *Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: SOU 2010:19. *Lärling - en bro mellan skola och arbetsliv*. Betänkande av lärlingsutredningen. Regeringskansliet, FA/kommittéservice.

Svensson, L, Åberg, C. (2001). *E-learning och arbetsplatslärande: en revolution för vuxenutbildningen?* Stockholm: Bilda.